

kaj se tam godi. In nikar se ne šopirite preveč z nemškimi mašinami, za katere naše papirnice tako malo marajo kakor same nemške, ki vejo, da Švicarji, Belgijanci, Francozi so vsi drugi možaki za to. Če naš gosp. Valentin Krišper bi ne bil že pred spoštovan od celega mesta, bi mu bilo vaše obrekovanje še le k temu pripomoglo, zakaj v tem je že — razun malo množico vaših tovaršev — cela dežela gotova: kar vi obrekujete, je dobro, — kar vi hvalite, je slabo. To so začeli že spoznavati celó taki, kateri niso ravno slovensčini preveč prijazni. Bog varuj tedaj le vsakega poštenege človeka vaše hvale!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Presvitli cesar je po svojem potovanju iz Karfa prišel 23. dne t. m. spet na Dunaj nazaj; presvitla cesarica pa je 27. t. m. prišla v Benetke, da ostane tu čez zimo.

— Dunajski korespondent ogerskega časnika „Sürgöny“ piše, da določivo posvetovanje o ogerskih in hervaških zadevah se je pod predsedništvom Njih Veličanstva še le ta pondeljek začelo, ne pa, kakor se je govorilo, že 25. t. m. Razun občnih zadev je sila važno vprašanje tisto, ki zadeva razpis davkov in rekrutov za prihodnje leto, katere vlada terja, katerih se pa nočejo udeležiti županije, opiraje se na stare zakone ogerske ustave. Kaj da bo v tem uporu vlada storila, se še celó nič gotovega ne vé; kmali se sliši, da sta državni minister Schmerling in ogerski dvorni kancelar edinih misel, kmali pa, da ne. Silno velika je res zadrega, in zato je pozornost celega sveta obrnjena sedaj posebno na to, kako se bo rešila ta zadeva. Bog daj, da bi se našla pot mirnega poravnanja!

Štajarsko. Iz Gradca. Ker se goveja kuga čedalje bolj razširja na Ogerskem in se je že tudi v nekatere kraje doljne Avstrije pritepla, je tukajšno c. kr. deželno poglavarstvo zabranilo, da iz Ogerskega in doljne Avstrije ne sme goveja živina na Štajarsko.

Česko. Iz Prage. „Narod. Listy“ pretresajo, kakor se spodobi, pesem, ki jo je ob kronanji pruskega kralja Vilhelma I. nemški pesnik Fr. Hebbel, v „Illustr. Zeitg.“ natisniti dal in v kateri se spet očitno kaže, kako razumljajo Nemci svobodo narodov in kakošna je njih „liberalnost“, o kateri sicer toliko kričijo v svojih listih. 4 verste te pesme so vredne posebnega pomina, v katerih Hebbel Čeha in Poljake imenuje „lokajške“ narode, ki stresajo „ježato“ svojo sužno glavo, tako-le govoreč:

„Auch die Bedientenvölker rütteln — Am Bau, den jeder todt geglaubt,
Die Czechen und Polaken schütteln — Ihr struppiges Karyatidenhaupt.“

To je vendar dosti jasno rečeno, kdo ima biti gospod, kdo lokaj! Nadjamo se — pravi „Ost u. West“ — da tak gnjusen dar bo kralj pruski vergel v smetlišnico.

Hervaško. „Pozor“ razjasnuje prigodbo, ki se je 15. t. m. pripetila v županijski skupščini v Oseku, v kateri je na predlog Stojanovičev velika večina sklenila, začasnemu dvorskemu dikasteriju in hrv. slav. kralj. namestniškemu совету izreči nezaupanje zavoljo neustavnega postopanja o davkovih zadevah, čeravno se je veliki župan škof Strossmajer na vso moč boril proti temu sklepu in skupščino zapustil, ko je vidil, da nič ne opravi. „Pozor“ pravi, da v tem sklepu ne vidi družega kot rovanje magjarske stranke. Oni hočejo, da mi Hervati po vsaki eeni hodimo eno pot ž njimi, in se poslužujejo v ta cilj in konec vseh mogočih sredstev. Al naši poti niso eni. Mi dobro vemo, da omenjene naredbe so res protiustavne; samo dodajamo to, da niso protiustavne postale danes, ampak da so take bile že takrat, ko je g. Stojanović bil namestni župan v sv. Ivanu.

Ogersko. Iz Pešta 26. okt. Dve važni pismi sedaj zvonec nosite po svetu. Eno pismo je adresa, ki jo je

deželno poglavarstvo ogersko poslalo v nedeljo na Nj. Veličanstvo, drugo pa odgovor prvega škofa ogerskega dvornemu kancelarju ogerskemu. Adresa deželnega poglavarstva, ki je razodela nadloge deželne in vse napade, ki so doleteli ustavo ogersko od tistega časa, ko je oklican bil ces. diplom od 20. oktobra l. l., svetuje cesarju, naj pride kot kralj ogerski sam v Budim in naj zbere vse velike župane okoli sebe, da jim, prost od upliva nemških svojih svetovavcov, naznani, da hoče vladati ustavno. Tada bi županije več serca zadobile, njih zaupanje bi se povzdignilo, in stvarila bi se potem vladna stranka. Naposled izrekuje adresa željo, naj za namestnika kraljevega pride na Ogersko kak nadvojvoda, da bi se mu stan današnji popolnoma razjasnil; brez tega deželno poglavarstvo ne more nič opraviti o dnarnih in rekrutnih zadevah. — V drugem obširnem pismu, ki ga je 24. t. m. poslal prvi škof ogerski in kardinal Scitovsky dvornemu kancelarju, toži škof o velikih homatijah na Ogerskem ter pravi, da mu je kot zvestemu državljanu sveta dolžnost, odkritoserčno povedati vse, ter med drugim pravi, da županija ne bo pomagala pri naberi rekrutov, marveč bo to svojim urednikom vsled ustavnih postav še prepovedala. Na zadnje pa pravi, naj Njih Veličanstvo kralj pride v poglavno ogersko mesto in z odkritoserčno besedo narodu reče, da se mu ni treba bati zgubiti ustave; potem naj se skliče berž deželni zbor in razpis davkov in rekrutov odloži do deželnega zbora, silovito izterjevanje davkov pa ustavi. — Kaj bo Njih Veličanstvo na vse to odgovorilo, se ne vé, ker, kakor smo gori rekli, je bil ministerski zbor pod predsedništvom cesarjevim še le v pondeljek.

Erdeljsko. Iz Kološa. Deželno glavarstvo v Kološu (Klausenburg-u) je v zboru 24. t. m. po veliki večini sklenilo adreso, ktera naj Njih Veličanstvu razodene, da vsled starega ogerskega prava in zakona ni mogoče za erdeljsko deželo sklicati posebnega deželnega zbora. Pomenki v tem zboru so bili sila živi; dva saksonska svetovavca sta zagovarjala deželni zbor erdeljski, rekši, da zoper njega se ustavljati deželno glavarstvo nima pravice, temuč le to izpeljati, kar mu vlada ukaže; pravice od leta 1791 in postave od 1848 je pokopal poznejši punt od leta 1848, tedaj nam ne ostaja drugo kot okleniti se ces. diploma od 20. oktobra 1860 ali pa sključiti se pod absolutizem. Zoper to je krepko govoril predsednik z veliko večino svetovavcov, ki je potem sklenila gori omenjeno adreso.

Srbska Vojvodina 25. oktobra. Po telegramu, ki ga „Srbobran“ naznanja, je Njih Veličanstvo vse sklepe narodne skupščine v Karlovcih poterdilo in ima v 3 tednih spet skupščina biti, da ustanovi politično-sodniško administracijo Vojvodine; sliši se tudi, da je patriarh Rajačić cesarjevo dovoljenje prejel, prihodnjo spomlad sklicati skupščino, da voli vojvoda. „Srbski Dnevnik“ dostavlja temu, da Vojvodina v smislu narodne skupščine nikakor ni Bachova Vojvodina; Vojvodina narodne skupščine se naslanja na ogersko ustavo in ogerski deželni zbor, in brez teh ne more biti.

Srbija. Iz Beligrada 22. okt. Vradni časnik priobčuje pisma o poslanstvu Garašanina v Carigrad. Razpor med srbsko in turško vlado ni poravnan; srbska vlada ne bo nehala terjati svojih pravic.

Rusovsko Poljsko. Iz Varšave 22. oktobra. Naš vojskini stan nam je toliko polajšan, da so se gostivnice smele spet odpreti. Po ulicah je vse kakor je bilo; patrola gré za patrolo; navadno jezdi en kosak naprej, za njim gré policijski vojak z 10 pešči, in zdaj spet kosak z nastavljenim sulico; skor po vseh terjih so tabori in kanoni; zvečer je mesto tiho kot grob in kdor ponoči po ulicah gré, mora iti z laterno; to je nekako mersavo viditi; cerkve so vse zaperte; nikodar ni službe Božje.